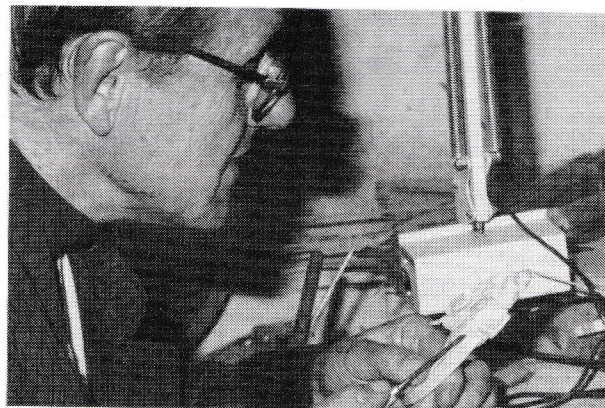

ISIDRE OLIVERAS I PARERA

per Ramon Ruiz Bruy

I'SIDRE OLIVERAS I PARERA va néixer a Alella, al carrer Ribas, l'any 1924, fill de Salvador i Dolors, també alellencs. Als catorze anys, durant la guerra civil, va quedar orfe de pare, i en acabar el conflicte, la situació econòmica de la família era força precària, circumstància que el va impedir d'estudiar, i tal vegada de ser arquitecte, com ara ho és el seu fill.

Els infants de la seva generació no disposaven de tantes joguines com els d'ara, però ell era habilitós i es feia les bales i els soldadets de fang.

Com deiem, de molt jove es va haver de guanyar la vida i es posà a treballar, primer de pagès i després de paleta, i ben aviat, en casar-se, ja exercí de mestre d'obres. Treballant en aquest ofici va tenir ocasió d'estudiar i practicar algunes de les tècniques, com la topografia i la construcció de maquetes d'edificis, que més tard li serien de profit.

Foren anys de molta feina i d'anar atrafegat, però això no li va impedir dedicar-se, amb la col·laboració del nostre enyorat senyor Serra, a la construcció d'uns pessebres monumentals de 5 x 4 m, en forma de diorames; els realitzaven en un local que l'Associació d'Antics Alumnes de l'Escola Pia disposava, on ara hi ha el restaurant del Cafè de Dalt.

També, durant alguns anys i amb la seva decisiva intervenció, es van bastir pessebres a diferents indrets del poble, com ara l'empedrat del marxant, la vorera grossa de davant el carrer de Dalt i a la plaça; precisament en aquest darrer lloc, un Nadal hi construïren una quadra amb menjadora i teulada de teules, a tamany natural.

Així mateix, ell és l'autor i es va encarregar d'escolpir-lo, del monument al Rector Desplà, que era podem contemplar darrera del absis de l'església, i també, per encàrrec del aleshores alcalde Jesús Barnadas, va aixecar els plànols d'una premsa que es troba al celler de Can

Calderó, per tal que els picapedrers tallessin les pedres que actualment conformen el monument al Mil·lenari; com que tot i amb això no se'n sortien, va haver de construir una maqueta de fusta cinc vegades més petita que l'original i amb totes les peces desmontables, perquè els hi servís de guia.

I així arribem a la data, ara fa dotze o tretze anys, en la qual prengué contacte amb el

modelisme naval, encara que, com ell confessa, sempre havia cobejat el desig, quan les obligacions li ho permetessin, de poder-s'hi dedicar.

Fou en un viatge a Suècia quan va tenir l'ocasió de visitar el vaixell **Wassa**, que en el segle XVII, el primer dia que es féu a la mar, es va enfonsar a la badia d'Estocolm. Posteriorment el vaixell fou reflatat i restaurat. Coneixedor que el germà d'en Claudio Masllobet, Mn. Josep, tenia afecció al modelisme, amb tota la il·lusió del món li va portar uns plànols del **Wassa**. Al cap de pocs dies, però, el sacerdot el va anar a trobar i li confessà que no s'hi veia amb cor, que aquells plànols eren massa complicats i que ell practicava aquella afecció però a un altre nivell més senzill. Suposem que ja imagineu quina fou la resposta del nostre amic: «Ja ho faré jo.»

Des d'aleshores va anar orientant la seva vida al servei de la nova dedicació, amb múltiples viatges per tota Europa: de Portugal a Rússia tots els museus marítims foren visitats, alguns, com els de Londres i París, diverses vegades. Cada quatre anys, és obligada la visita a Gran Bretanya, on se celebren les exposicions mundials; en aquest país hi ha una gran tradició naval i conserven diversos vaixells històrics, com ara el **Victory** —del qual Isidre Oliveras va fer la maqueta— nau insígnia a la batalla de Trafalgar, on els anglesos derrotaren a francesos i espanyols i passaren a ser primera potència. Aquesta nau, on va morir l'heroi nacional,

l'almirall Nelson, és conservada i venerada al port base militar de Portsmouth, i cada cop que passa un navili de guerra pel davant seu, se sent una pitada i els mariners reben la salutació de ritual.

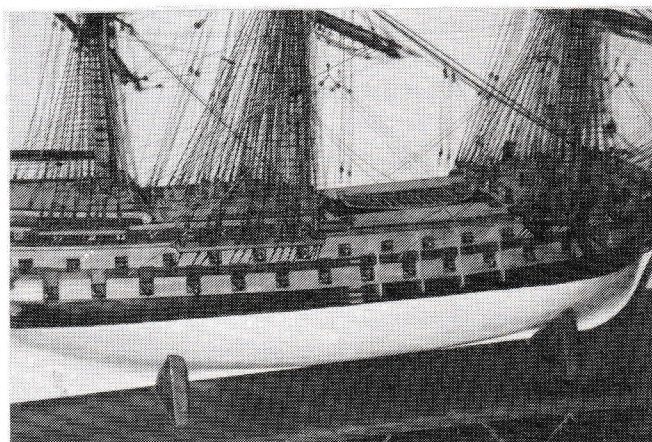
Un altre dels vaixells reproduïts a escala per Isidre Oliveras fou la «Coca de Mataró», l'original del qual era un ex-vot mariner que el capellà de l'ermita de Sant Simó, a Mataró, fent un dia neteja, va vendre al drapaire, i que, després d'un camí atzarós, ara es conserva dins una vitrina climatitzada, en un lloc preminent al Maritim Museum Prins Heindrik de Rotterdam (Holanda). Es tracta d'una peça extremadament valuosa, ja que és l'únic testimoni de com eren els vaixells entre els segles X al XIII.

L'orgull del nostre artista és el de fer-ho tot ell, fins i tot les figuretes dels mariners i masquerons i qualsevol altre accessori, tot amb una fidelitat absoluta i sense estalviar mai cap esforç; així, les quadernes dels vaixells (estructura o envigat interior) són realitzades tal com ho serien en el vaixell de debò, encara que després quedin cobertes i no es puguin veure. Ha estat un llarg aprenentatge fins arribar a les darreres realitzacions, que no desmereixen de les presentades als millors concursos mundials. La pràctica del modelisme naval, ens explica Isidre Oliveras, participa dels coneixements de diferents disciplines: joieria (construcció de perns, petites frontises), pintura, escultura (mascarons i popes decorades), dibuix, topografia (aixecament de plànols), història, navegació, etc. L'artista ens confessava: «És com una málaltia, tinc la casa plena de vaixells», o bé: «És com recórrer un camí interior; et vas coneixent a tu mateix». Per realitzar un vaixell hi ha esmerçat entre dues mil i quatre mil hores, i només per arbolat un velat hi ha més de cent hores de feina. Quan alguna persona li ha dit que té molta paciència, ell respon que no, que quan ha començat una obra ja voldria veure-la acabada.

A més del **Victory** i de la **Coca de Mataró**, passen de la vintena els treballs realitzats fins ara, gairebé tots vaixells d'època, a excepció d'una barca de pesca del Cantàbric, la **Mensajera de la Paz**, l'original de la qual es fa encara cada dia a la mar; precisament el seu patró tenia molt d'interès en adquirir-la, però no està a la venda. Aquesta barca disposa de motor amb piles i telecomandament a distància, i, amb motiu del Saló Nàutic de Barcelona, la van fer navegar davant del Rei i altres autoritats.

L'Isidre Oliveras fa els seus vaixells per hobby, no pas amb finalitat lucrativa. El seu projecte actual és la construcció

d'una rèplica a escala del **San Carlos**, segons una altra maqueta de quatre metres que actualment es troba al vestíbul de l'Escola Superior de la Marina Mercant de Barcelona, i que fou realitzada l'any 1765 a les drassanes de Cartagena. També està en tractes aquests dies amb l'Associació «Festa a la Mar» de Barcelona, per tal d'impartir classes de modelisme naval, ja que, després de tots aquests anys, es pot ben dir que Isidre Oliveras és un mestre en aquesta especialitat.

Hem volgut apropar-nos a una faceta fascinant d'aquest allelenc, però això no ens ha de fer oblidar que en té d'altres, com per exemple l'exercici, ja fa uns anys, de la tinència d'alcaldia del nostre Ajuntament, encara que això ho deixarem per una altra ocasió. Voldríem, per acabar, manifestar la nostra admiració per la seva persona i la seva obra; cada vegada que tenim l'oportunitat de tornar a veure un dels seus vaixells quedem bocabadats, per la minuciositat i perfecció de la seva construcció, i també per la simplicitat amb la que ens ho mostra. ■